

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών, Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Οικονομικής Επιστήμης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΚΠΑΝ01	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ		
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	4	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Ελληνική	ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΣΕ ERASMUS	Ναι		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να διδάξει στους φοιτητές το βασικό ρυθμιστικό πλαίσιο του Ευρωπαϊκού και Ελληνικού δικαίου και της πολιτικής του ελευθέρου ανταγωνισμού. Συγχρόνως θα τους εισαγάγει στις βασικές έννοιες οικονομικών και ανάλυσης της δομής της αγοράς, που αποτελούν αναγκαία εργαλεία για την εφαρμογή στην πράξη των κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού. Επιδίωξη είναι, μετά το πέρας του μαθήματος, οι φοιτητές-οικονομολόγοι να έχουν κατανοήσει το ανωτέρω ρυθμιστικό πλέγμα, και να είναι σε εγρήγορση ως προς τους σκοπούς και τη λειτουργία του δικαίου και της πολιτικής του ανταγωνισμού είτε δραστηριοποιηθούν οι ίδιοι στον επιχειρηματικό κόσμο ως στελέχη επιχειρήσεων που θα υπόκεινται στους κανόνες του δικαίου του ανταγωνισμού είτε επιλέξουν να εργασθούν ως οικονομολόγοι του ανταγωνισμού σε συνεργασία με τις ρυθμιστικές αρχές.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τους υφιστάμενους κανόνες του Ευρωπαϊκού και ελληνικού δικαίου του ανταγωνισμού. • Να αναγνωρίζουν, να διατυπώνουν και να αναλύουν διαφορετικά παραδείγματα δομής μίας αγοράς (λ.χ. το υπόδειγμα του τέλει ανταγωνισμού, ολιγοπώλιο, μονοπώλιο). • Να κατανοούν τα θετικά αποτελέσματα και τις επιπτώσεις της άσκησης πολιτικής του ανταγωνισμού στις ίδιες τις επιχειρήσεις αλλά πρωτίστως στην ευημερία των καταναλωτών και τη γενική κοινωνική ευημερία. • Να αξιολογήσουν τα σύγχρονα ζητήματα εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού στην πράξη
------------------------	--

ΓΕΝΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών. • Αυτόνομη εργασία. • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον (συνδυασμός οικονομικής και νομικής επιστήμης, εισαγωγή στην οικονομική ανάλυση του δικαίου). • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
--------------------	---

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Τι είναι το δίκαιο του ανταγωνισμού και πως εφαρμόζεται, Ατέλειες αγορών και Πολιτική Ανταγωνισμού, Ορισμός της σχετικής αγοράς- SSNIP test, υποδείγματα αγορών και σκοποί του δικαίου του Ευρωπαϊκού δικαίου του ανταγωνισμού (ιδίως ευημερία των καταναλωτών). • Άρθρο 101 ΣΛΕΕ-Άρθρο 1 Ν. 3959/2011: η έννοια της «επιχείρησης», περιορισμοί του ανταγωνισμού εξ αντικειμένου και περιορισμοί εξ αποτελέσματος, εφαρμογή του κανόνα «ήσσονος σημασίας» (de minimis), ομαδική (κατά κατηγορίες) απαλλαγή • Άρθρο 101 ΣΛΕΕ-Άρθρο 1 Ν. 3959/2011: παραδείγματα οριζόντιων (μεταξύ ανταγωνιστών) συμπράξεων (λ.χ. των καρτέλ και της ανταλλαγής πληροφοριών), διαδικασία διευθέτησης διαφορών και πρόγραμμα επιείκειας, παραδείγματα κάθετων συμπράξεων και παραδείγματα συγκεκριμένων κάθετων περιορισμών (λ.χ. ρήτρες καθορισμού τιμών μεταπώλησης και διαίρεσης των αγορών, ρήτρες περί μη άσκησης ανταγωνισμού, αποκλειστική διανομή, συμφωνίες επιλεκτικής διανομής, συμφωνίες franchising, συμφωνίες αποκλειστικής προμήθειας), ανάλυση του κανονισμού ομαδικής απαλλαγής 330/2010. • Άρθρο 102 ΣΛΕΕ-Άρθρο 2 Ν. 3959/2011: η έννοια της «δεσπόζουσας θέσης», καθώς και της «συλλογικής δεσπόζουσας θέσης», διάκριση μεταξύ εκμεταλλευτικών καταχρήσεων (exploitative abuses) και του καταχρηστικού αποκλεισμού (exclusionary abuses), ανάλυση της έννοιας της αντικειμενικής αιτιολόγησης (objective justification). • Άρθρο 102 ΣΛΕΕ-Άρθρο 2 Ν. 3959/2011: ανάλυση των ακολούθων μορφών κατάχρησης: i) επιθετική τιμολόγηση (predatory pricing)-πώληση κάτω του κόστους, ii) πρακτική συμπίεσης κέρδους (margin squeeze), iii) μορφές καταχρηστικής εκπτώτικης πολιτικής, iv) άρνηση πώλησης ή συναλλαγής εν γένει, v) υποχρέωση αποδοχής ή εξώθηση αποδοχής και άλλων πρόσθετων μη αναγκαίων προϊόντων και υπηρεσιών (tying- bundling).
-----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> Έλεγχος συγκεντρώσεων των επιχειρήσεων: ανάλυση της «δικαιοδοσίας» αρχών να επιληφθούν του ελέγχου μια συγκέντρωσης (jurisdiction) με αναφορά στις έννοιες της συγχώνευσης ανεξάρτητων επιχειρήσεων, της απόκτησης ελέγχου και της δημιουργίας κοινών επιχειρήσεων (joint ventures), καθώς και στα ποσοτικά όρια (κύκλου εργασιών) των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, διάκριση των συγκεντρώσεων σε οριζόντιες (horizontal), κάθετες (vertical) και συγκεντρώσεις επιχειρήσεων με ετερογενείς δραστηριότητες (conglomerate), καθώς και ανάλυση της διάκρισης σε συγκεντρώσεις που οδηγούν σε συντονισμένη και σε μη-συντονισμένη συμπεριφορά. 												
ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	Οι διαλέξεις υποστηρίζονται από τη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία (powerpoint presentations) και στην επικοινωνία με τους φοιτητές (email, eclass, classweb grading system).												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1" data-bbox="619 387 1474 584"> <thead> <tr> <th data-bbox="619 387 1110 427">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1110 387 1474 427">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="619 427 1110 459">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1110 427 1474 459">48</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 459 1110 490">Φροντιστηριακά Μαθήματα</td> <td data-bbox="1110 459 1474 490">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 490 1110 521">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1110 490 1474 521">71</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 521 1110 553">Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1110 521 1474 553">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="619 553 1110 584">ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</td> <td data-bbox="1110 553 1474 584">125</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	48	Φροντιστηριακά Μαθήματα	4	Αυτοτελής Μελέτη	71	Εξετάσεις	2	ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	48												
Φροντιστηριακά Μαθήματα	4												
Αυτοτελής Μελέτη	71												
Εξετάσεις	2												
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	125												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού κατά 100%, με άριστα το 10). Περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> Ερωτήσεις Ανάπτυξης Υποθετικές ασκήσεις Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Διορθωμένο κείμενο γραπτής εξέτασης προσβάσιμο για ένα χρόνο από τους φοιτητές κατόπιν αίτησης.												
ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	(α) Ν. Βέττας και Γ. Κατσουλάκος, Πολιτική Ανταγωνισμού και Ρυθμιστική Πολιτική, Εκδόσεις ΤΥΠΩΘΗΤΩ (2004), (β) Γ. Κατσουλάκος, Θεωρία Βιομηχανικής Οργάνωσης, Εκδόσεις GUTENBERG (2015), (γ) Γ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό Δίκαιο Συναλλαγών, Εκδόσεις ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ (2012), και (δ) Ε. Φαφαλιού και Μ. Πολέμης, Σύγχρονα Θέματα Βιομηχανικής Πολιτικής: Θεωρία και μελέτες περιπτώσεων, Εκδόσεις Ε. ΜΠΕΝΟΥ (2016).												